

ZASADY UDZIELANIA DARMOWEJ/NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, ŚWIADCZENIA NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO ORAZ NIEODPŁATNEJ MEDIACJI

Od roku 2016 na terenie kraju funkcjonuje system darmowej pomocy prawnej i obywatelskiej, a także darmowej mediacji.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej umożliwiono dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej i obywatelskiej oraz mediacji, które świadczone są przez adwokatów, radców prawnych, doradców obywatelskich, doradców podatkowych, mediatorów lub absolwentów wyższych studiów prawniczych.

I. DLA KOGO?

Nieodpłatna pomoc prawna i obywatelska oraz mediacja przysługują każdej osobie fizycznej, która nie jest w stanie ponieść kosztów płatnej pomocy, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Osoba uprawniona przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy. Osoba korzystająca z nieodpłatnej pomocy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku oraz informacje dotyczące pomocy de minimis. Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy.

Kobietom w ciąży nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest poza kolejnością.

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824), może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna, z wyłączeniem nieodpłatnej mediacji, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Osobom tym może być udzielana nieodpłatna pomoc, z wyłączeniem nieodpłatnej mediacji, również przez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania tych osób lub w miejscu wyposażonym w urządzenie ułatwiające porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się lub w miejscu, w którym zapewnia się możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego.

Do pobrania: wniosek o poradę poza punktem (PDF, RTF spakowany do ZIP).

Osoby, które zgłoszą uzasadnioną potrzebę komunikacji za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (zdalnie), przed uzyskaniem porady zobowiązane są do złożenia oświadczenia, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, a także wniosku ze wskazaniem okoliczności uzasadniających poradę na odległość/zdalną oraz dostępnych tej osobie środków porozumiewania się na odległość.

Do pobrania: wniosek o poradę zdalną (PDF, RTF spakowany do ZIP)

Wniosek o poradę poza punktem oraz o poradę zdalną można przesać w formie papierowej na adres:

Starostwo Powiatowe w Gryfinie
Wydział Organizacji i Informacji – NPP/NPO
ul. Sprzymierzonych 4
74-100 Gryfino

lub w formie elektronicznej na adres: darmowapomoc@gryfino.powiat.pl.

Po złożeniu wniosku nastąpi umówienie wizyty. Osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej, po otrzymaniu oświadczenia i danych kontaktowych osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, będzie się z nią kontaktować w umówionym terminie.

ZASADY UDZIELANIA POMOCY OSOBOM FIZYCZNYM PROWADZĄCYM JEDNOOSOBOWĄ DZIAŁANOŚĆ GOSPODARCZĄ

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują również osobom fizycznym prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającym innych osób w ciągu ostatniego roku. Pomoc ta jest pomocą *de minimis*. Podlega zatem regulacjom przewidzianym w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej podmiot ubiegający się o pomoc de minimis jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:

- 1) wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;
- 2) informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis, dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis.

Wymagane dokumenty od osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą ubiegającej się o darmową pomoc prawną lub obywatelską:

- oświadczenie
- zaświadczenia o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie podmiot otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie
- formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis
- sprawozdania finansowe za okres 3 ostatnich lat obrotowych sporządzone zgodnie z przepisami o rachunkowości.

Do czasu przekazania przez podmiot ubiegający się o pomoc wymaganych dokumentów pomoc nie może być udzielona.

Podstawa prawna:

- 1) ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej,

- 2) rozporządzenia Rady Ministrów z 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis.

II. ZASADY UDZIELANIA DARMOWEJ/NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ

Co obejmuje?

Darmowa/nieodpłatna pomoc prawna polega na:

- poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym, lub
- wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- sporządzeniu projektu pisma w sprawie wyżej wymienionych, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym, lub
- nieodpłatnej mediacji, lub
- sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Jakiego zakresu prawa dotyczy nieodpłatna pomoc prawna?

Uprawnieni mogą uzyskać informacje w szczególności w zakresie:

- prawa pracy,
- działalności gospodarczej,
- prawa cywilnego,
- prawa karnego,
- prawa administracyjnego,
- prawa ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej,

- prawa rodzinnego,
- prawa podatkowego.

III. ZASADY ŚWIADCZENIA DARMOWEGO/NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO

Co obejmuje?

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego, jak również nieodpłatną mediację.

IV. ZASADY NIEODPŁATNEJ MEDIACJI /polubownej metodzie rozwiązywania sporów oraz korzyściach z tego wynikających/

Mediacja to pozasądowa metoda rozwiązywania sporów – to sposób wyjścia z konfliktu bez przenoszenia sporu na drogę sądową.

Alternatywne w stosunku do postępowania sądowego sposoby rozwiązywania sporów są zwykle tańsze, szybsze i prostsze. Jest to metoda tańsza, gdyż z reguły nie wiąże się z koniecznością ponoszenia opłat sądowych, wydatków na pełnomocników. Dopiero zatwierdzenie ugody przez Sąd wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty, ale znacznie niższej niż chociażby wpis od pozwu. Rozwiązanie to jest szybsze ze względu na długie terminy rozpatrywania sporów sądowych. Rozwiązywanie sporów w ten sposób jest też prostsze,

gdyż nie wymaga znajomości procedur sądowych i umiejętności formułowania stanowisk procesowych.

Mediacja to sposób dojścia do porozumienia pomiędzy zwaśnionymi stronami przy pomocy neutralnej osoby trzeciej — mediatora. Strony samodzielnie wypracowują ugodowe, najkorzystniejsze dla nich rozwiązanie. Wybrany przez nich mediator jedynie ułatwia kontakt i wspiera ich w komunikacji — nie ustala kto ma rację i nie narzuca własnych rozwiązań. Korzystanie z mediacji jest dobrowolne – do jej podjęcia konieczna jest zgoda obu stron. Rozwiązanie sporu w ten sposób daje zwaśnionym stronom większą satysfakcję. Ostateczne rozstrzygnięcie jest bowiem wspólnie wypracowane, a nie odgórnie narzucone przez Sąd.

Nieodpłatna mediacja jest dostępna zarówno w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej, jak również w ramach świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Może być prowadzona pomiędzy stronami dążącymi do polubownego rozwiązania sporu. Stroną inicjującą przeprowadzenie nieodpłatnej mediacji może być wyłącznie osoba uprawniona. Druga strona nie musi być osobą uprawnioną – może to być przedsiębiorca, osoba fizyczna, pracodawca, kontrahent, sąsiad, członek rodziny itp.

Nieodpłatna mediacja obejmuje:

- poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających;
- przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji;
- przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej;
- przeprowadzenie mediacji;
- udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Osoba udzielająca porady prawnej lub obywatelskiej, w tym z zakresu mediacji, dokumentuje każdy przypadek udzielenia porady w karcie pomocy, poprzez podanie w szczególności

informacji dotyczących zgłoszonej sprawy i udzielonej pomocy, dziedziny prawa, której dotyczyła ta pomoc, kategorii sprawy, formy udzielonej pomocy, czasu poświęconego na jej udzielenie i liczby wizyt osoby uprawnionej w tej samej sprawie, ogólnych informacji o osobie uprawnionej dotyczących w szczególności wieku, płci, wykształcenia, dochodu, gospodarstwa domowego i miejsca zamieszkania, oraz danych dotyczących punktu, osoby udzielającej pomocy i daty jej udzielenia.

Każda osoba, której udzielona została porada może wyrazić anonimowo opinię o udzielonej im poradzie w Karcie pomocy – część B. Wypełnienie przez osobę uprawnioną karty pomocy, w tym podanie numeru telefonu w celu zasięgnięcia dalszej opinii, jest dobrowolne. W karcie pomocy nie podaje się danych osobowych osoby uprawnionej. Osoba, która wyraziła opinię na temat udzielonej pomocy umieszcza ją w oznakowanej urnie lub przesyła na adres e-mail: darmowapomoc@gryfino.powiat.pl.

Osoby ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w art. ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), mogą przekazać opinię o udzielonej pomocy także listownie (adres jak wyżej) lub pod numerem telefonu 91 351 6788. Osoba odbierająca opinię o udzielonej pomocy w formie telefonicznej przedstawia osobie uprawnionej treść pytań zawartych w ankiecie i możliwych do zaznaczenia odpowiedzi, a także zaznacza wybrane przez osobę uprawnioną odpowiedzi.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej odbywa się według kolejności zgłoszeń (za wyjątkiem kobiet w ciąży).

W celu uzyskania darmowej pomocy prawnej lub obywatelskiej należy umówić się na wizytę pod numerem telefonu 91 351 6788 lub 91 404 5000 wew. 213 w godz. 7.30-15.30 (telefon czynny od poniedziałku do piątku z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy) albo przez adres e-mail: darmowapomoc@gryfino.powiat.pl.

Dodatkowe informacje na temat darmowej pomocy prawnej i obywatelskiej oraz mediacji w Powiecie Gryfińskim, w tym w gminach Gryfino, Chojna, Banie, Stare Czarnowo, Widuchowa, Moryń, Trzczańskie Zdrój, Cedynia i Mieszkowice można uzyskać pod numerem telefonu 91 404 5000 wew. 212 lub wew. 228.

**KLAUZULA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH
DLA KORZYSTAJĄCYCH Z NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO
ORAZ MEDIACJI**

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w związku z korzystaniem przez Panią/Pana z nieodpłatnej pomocy w Powiecie Gryfińskim jest **Starosta Gryfiński**, działający przy pomocy Starostwa Powiatowego w Gryfinie, z siedzibą ul. Sprzymierzonych 4, 74-100 Gryfino, tel.: 91 415 31 82, adres e-mail: starostwo@gryfino.powiat.pl.
2. Inspektorem Ochrony Danych jest Pan Leszek Morus, z którym można kontaktować się w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych poprzez e-mail: iod@gryfino.powiat.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w związku z udzieleniem nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego/mediacji na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO (przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze), zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, a także w celu wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów zgodnie z przepisami kancelaryjno-archiwalnymi.
4. Pani/Pana dane mogą być udostępnione wyłącznie organom lub podmiotom upoważnionym na podstawie odrębnych powszechnie obowiązujących przepisów lub podmiotom przetwarzającym dane w imieniu administratora danych.
5. Pani/Pana dane nie będą przekazywane do państw trzecich ani do organizacji międzynarodowych.
6. Przysługuje Pani/Panu prawo do:
  - 1) dostępu do swoich danych osobowych, na podstawie art. 15 RODO;
  - 2) żądania sprostowania swoich danych osobowych, na podstawie art. 16 RODO;
  - 3) żądania usunięcia swoich danych osobowych, jeżeli dane osobowe nie są niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w inny sposób przetwarzane, w zakresie wynikającym z art. 17 RODO;
  - 4) żądania ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych, na podstawie art. 18 RODO;
  - 5) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych w zakresie udostępnienia danych, w zakresie wynikającym z art. 21 Rozporządzenia.
  - 6) wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, na niezgodne z prawem przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych.
7. Administrator danych osobowych nie podejmuje decyzji w sposób zautomatyzowany i Pani/Pana dane nie są profilowane.
8. Podanie danych osobowych jest obowiązkowe w celu realizacji obowiązków prawnych administratora i znajduje umocowanie w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Nie podanie danych osobowych będzie skutkowało brakiem możliwości uzyskania nieodpłatnej porady.

**KLAUZULA INFORMACYJNA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH
W SYSTEMIE TELEINFORMATYCZNYM DO OBSŁUGI NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, NIEODPŁATNEGO
PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO ORAZ EDUKACJI PRAWNEJ**

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO), informujemy, iż:

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Sprawiedliwości z siedzibą w Warszawie, Al. Ujazdowskie 11, kod pocztowy 00-950, a także Starosta Gryfiński oraz Wojewoda Zachodniopomorski, w zakresie realizowanych zadań wynikających z ustawy . Przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych będzie się odbywać w celu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, a także zadań starostw powiatowych, wojewodów i Ministerstwa Sprawiedliwości wynikających z innych powiązanych przepisów.

Dane osobowe przetwarzane będą na podstawie art. 7a ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej w związku z art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze oraz wykonywania zadań realizowanych w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

Sposoby kontaktu z inspektorem ochrony danych:

- 1) w Ministerstwie Sprawiedliwości: Inspektor ochrony danych, Al. Ujazdowskie 11, kod pocztowy 00-950 Warszawa, adres e-mail: iod@ms.gov.pl,
- 2) w Starostwie Powiatowym w Gryfinie: Inspektor ochrony danych Leszek Morus, ul. Sprzymierzonych 4, 74-100 Gryfino, adres e-mail: iod@gryfino.powiat.pl,
- 3) w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim: Inspektor ochrony danych, Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin, adres e-mail: iod@szczecin.uw.gov.pl.

Z inspektorami ochrony danych można kontaktować się we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych.

Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane oraz archiwizowane w formie elektronicznej przez okres roku od zakończenia roku kalendarzowego, w którym udzielono nieodpłatnej porady prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W związku z przetwarzaniem danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:

- prawo dostępu do Pani/Pana danych osobowych,
- prawo żądania sprostowania Pani/Pana danych osobowych.

Aby skorzystać z powyższych praw, należy skontaktować się z administratorem systemu teleinformatycznego korzystając z danych kontaktowych zamieszczonych na ekranie systemu.

Informujemy, iż Pani/Pana dane osobowe są przekazywane innym odbiorcom wyłącznie na podstawie przepisów prawa, bądź stosownie do wyrażonej przez Panią/Pana zgody.

W ramach systemu teleinformatycznego Pani/Pana dane osobowe są przetwarzane w sposób zautomatyzowany. Nie będą podejmowane decyzje opierające się wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu Pana/Pani danych, w tym profilowaniu. Dane osobowe nie będą przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.

Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, jeśli Pani/Pana zdaniem, przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy unijnego rozporządzenia RODO: Biuro Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.